

V. CL. D. IACOBO MONAVIO S. D.

Vanquam non sine nesciis, V. Cl. quibus ingeniorum la-
minibus symbolum tuum expictum atq; exornatum sit:
tamen anseribus quoq; inter olores strepere, & minorum
gentium vatibus venam experiri suam concessum esse dixi.
En itaq; conatum meum, qui etsi ad eam, ad quam asperabat, gra-
tiam non accessit: tamen, ut inamoeniores flosculi splendidiorum luce
vel commendantur, vel obscurantur, ita futurum esse speraverim, ut ve-
neres, à quibus abest, vel inueniat: vel nauos suos in Musarum tam
illustrium varietate, qua inuenustiora quoq; commendat, occultet. Im-
posuit autem hunc mihi laborem memoria eximia humanitatis & vir-
tutis tue, qua veluti Magnete quopiam politissimos quoq; homines ex o-
mni orbis Christiani parte ad beneuolentiam tuam allexisti: ut interim
non dicam de excellenti doctrina, & erudita peregrinationis studio, quam
non cupiditatis cuiusdam abiectioris causa, ut Arcestratus, nec unius
cognoscendi hominis gratia, ut Gaditanus ille, qui Lenium videre desi-
derauit, sed nobiliorum finium consideratione adductus suscepisti. Non
itaq; mihi frandi sit, sive in amore & honore habendum, & hoc lenidensi
munusculo Musis meis deuinciendum putem. Etsi autem purgatione vis-
deam opus esse, quod hoc qualecunq; carmen, superiori anno ep̄ Τῆ παγα-
κμῆ λογικῆ perfectum, sicut ex appendice videre est, non curauerim
maturius in manus peruenire tuas: tamen, remota supinitatis suspicio-
ne, equitatis tua iudicio acquiesco, cui circulus humanarum rerum &
multiplicia impedimenta satis perspecta sunt. Porro, ut simul & sortem
& usuram persoluerem, adieci Elogium Bucholceri magni illius & Theo-
logi & Chronologi, de quorū cogitanti mihi Agamemnonis optata de Ne-
store, & Darij de Zopyro, in mentem saepenumero veniunt. Sanè si hoc
eruditum seculum eiusmodi ingenij fecundius esset, fortasse pernicio-
sa Ate turbis conflescentibus, & renouatis Litiis iam dudum a Vinea Do-
mini recessisset. Huius itaq; viri Elogium gratum acceptumq; accidere
tibi discipulo, quomodo & reliqua, quibus si tantum honoris haberi conti-
gerit, ut ceteris nitidioribus addenda iudicentur, precario non iure, car-
minibus meis hanc lucem conciliatam fatebor: sin verò inaniora & pro-
inde minus idonea, quibus longior vita debeatur, existimabuntur: per me
non stabit, quò minus, inter animalia ἐπιπέγα relata, quamprimum luce
priuentur, & vel in spongiam incumbant cum Aiace Augusti, vel cum
Claudianis lateris sempiterna oblivione deleantur. Par operis iactura la-
cro, Mihi satis fuerit, si in numeris me tuis ascriptum esse, & in parte ali-
qua tuorum herere passus sis, quod te virum, in ipso literata Humanitatis
& Gratiarum sinu, ut ita dixerim, educatum, libenti animo facturum
esse, nullus dubito, Vale vir cl. Torunij, 6. Id. Iunij, Anno 1589.

M. Huldricus Schoberus,

SYMBOLVM CLA- RISSIMI VIRI D. IACOBI MONAVII.

*M*olydolos Circei reprimens seruauit Ulysses,
Et vicit magica masta venena manu.
Innumeris fertur Panacea resistere morbis:
Nepenthes luctus triste leuauit onus.
Sic alijs alia vires queruntur in herbis:
Nulla tamen mortis frangere tela potest.
Sed quam tu riguo carpsisti in Dauidis horto

Unica falci feram perdomat herba necem.

Una graues agramenti lenire dolores,
Plus quam Nepenthes, quam Panacea valet.

Una potest motos animi componere fluctus:
Quid moror? ad quauis damna salubris adest.

O te fucem, non hanc Cyllenius Hermes,
Non Helene plantam, sed Deus ipse dedit.

Ipse pererrantem diuina rosaria Verbe
Dicit, & e Cornu diuine fundit opes.

Nemo, Deum cupido qui corde Sionis in horto
Fermus Ambrosio querit, inanis abit.

Munere sic Domini tu, vir Clarissime, florem,
Quo melior voto non habeatur, habes.

Qui quis cum seruat, Christi securus in vlnis
Dormit, & ex alto despicit omne malum.

Finge igitur, quamuis, (nullum sit omne pondus)
Expositus varijs corripere malis.

Attamen impavidum saibanas te tanget & anget:
Salus enim praesens per medicamen eris.

O ita dy faxent, ut nos imitemur ad vnum
Exemplum fidei, clare Iacobe, tuae.

Omnibus in malis animum tollamus ad astra,
Unde venit laeta fronte serena salus.

¶ PSE Deus FACIET (Diuini floris amœnum
Vocibus his clausum nomen & omen inest)

¶ PSE Deus FACIET, clypeo si cingimur isto,
Vicimus, & portum nostra carina tenet.

¶ P S E. quod oramus, **FACIET**, si credere quimus
Quod petimus, faciet, vel meliora dabit.

O fortunatos hortos, o prata Sionis

Aurca, que florum floribus aucta virent.

Eia cateruatum violaria sacra petamus:

Nam si prosperior fauerit Aura Dei:

Innumeros eius generis capiemus odores,

Qui Styga, qui mortem, qui mala cuncta leuent.

ALITER.

Ultra beatorum de conditione vetustas

Edidit, à veri luce remota Dei.

In quibus, ut Nilis fluniorum regis in hortis,

Sunt bona mista malis & mala mista bonis,

Judicys igitur sanis excussa iuuabunt:

Absq̃ salis grano lecta Napellus erunt.

Falsa sefellent crebro sub imagine Veri:

Sic mentita fuit nubis imago Deam.

Proderit imprimis veterum commenta probatis

Oraculis Verbi composuisse Dei.

Inde liquecet enim, quid dissent era lupinis,

Et quo dissideant illa vel illa modo.

Vera supra solem fulget sententia, secum

Constat, & in cultu simplice lumen habet.

Falsa, fugax lucis, limum ceu sepia captat,

Inconstans, Phaleris obsita, comia dolo.

Res patet Exemplis, quàm dissentanea vero

Somnia de summo proposuere bono.

Hic sibi persuadet Plutum caput esse bonorum:

Ille voluptatem regna tenere putat:

Nonnullis in honore placet sibi ponere summam,

Quos tituli tangit nobilitatis amor.

At quos luce sua propius collustrat Honestas,

Retius illorum calculus ire solet.

Nam Virtus fuerit regina fatentibus illis,

Principis illustrem finis ad opta locum.

Hi meliora docent & conuenientius errant,

Sed tamen errando transilicere scopum.

Quin & Aristoteles, aquilinum nactus acumen,

Ac Plato quassitum praterire bonum.

Nulli inuenta patens ad summum Ianua finem,
Nemo fuit, qui rem tangere posset, ac u.
En, quot suscipiat formas temerarius error,
Protea vix credas tot variasse modis.
Ecquis in hoc caeco tenebrarum vortice certus
Esse, beatorum de statione, potest?
Si quid nosse iuuat solidi, veniamus oportet
Ad Christum, Christus vera docere potest.
Quid docet ille autem? numerandos esse beatos
Asseiat, innixos speq; fideq; Deo.
Hac utraq; manu recipi sententia debet.
Nam Patris ex summi fontibus hausta fuit.
Quisquis ob id nostrum desiderat esse beatus:
In Christo si spem Rege locabit, erit,
Rebus & in trepidis, tanquam Marpesia Cautes,
Stabit, & Ambrosia tempora pacis aget.
Ergo proculdubio te iure fatemur amici
Participem summi, magne IACOBE boni.
Nam te constanter meritis insistere Christi
Indicio poterit Symbolon esse iuum.
I P S E (inquis) FACI ET, referens pronomine Christum,
Non alius nostrum fert onus, I P S E iulit.
Nemo domare necem, lernamq; leuare malorum
Ipse domare potest, ipse leuare potest.
Ipse vices hominum considerat, ipse dolores
Aspicit, impositam detrahit I P S E crucem.
O ubi nunc virtus, & honos, ubi blanda voluptas,
Et Plutus? summi sunt leuis umbra boni.
O ubi dementes? qui spem proficentur Olympi,
Nec tamen in Domino spem posuere suam.
Ut sunt, Pontificum qui pingua castra sequuntur,
Et iustos operum se fore rentur ope.
Quid dubitamus? erunt, sed quando Platonius Annus
Perfecto caudam strinxerit orbe suam.
Si, nisi qui meritis caelestia regna capeffit,
Nemo beatus erit, nemo beatus erit.
At nos purpureo conspersi sanguine Christi,
Caelestis fidei spe capiamus opes.

AD V. CL. D. IACOBVM MONAVIVM.

*H*ec tibi, Musarum Columnen, deducere capit
Carmina disparibus nostra Thalia modis,
Qua si non poterunt censuram ferre severam:
Candoris prensant genua benigna ius.

Candoris nunc defensa favore placebunt.

Judicium iudex equus ille facit.

Connuere solet moderatus ad omnia candor.

Omnia, quae Venia promeruerit locum.

Vatibus ac Cygnis Verni fauet aura Favonii,

Nunc stridore minax est Aquilonis hyems.

Utiq; gelu stringuntur aquae, sic Vena Poetis

Frigore torpidior more gelascit aqua.

Prætereo pestem, Musis inamabile monstrum,

Heu pestem Musis exitiale malum.

Non bene procedunt meditante carmina vati,

Quando malum profert ista Medusa caput.

Nam quicquid molimur, abiit cenfumus in auras,

Quando feros Hecata incitat ista canes.

Uicta stupet virtus, animis vigor excidit omnis,

Quando lues mater mortis acerba fuit.

Quando virum sternuntur humi, inuenimusq; senumq;

Perq; vias passim corpora perq; domos.

Strangulat ingenium terror, vel Homerus, opinor.

In tantis posset Chærilus esse malis.

Heu mihi, quo tandem miscescent tempore Fata?

An Dominus nostri desit esse memor?

Non ita: sed veniens veniet, missurus ad Orcum,

Quam nos mortifero cinximus ense, lucem.

Nos amentatam Furie porreximus hastam,

Nos errante manu duximus arma Neci,

Nos sauire Dei cumulatam fecimus iram,

Exegit pœnas ira coacta Dei.

Hoc fassi nitamur eam mollire precando,

Sic fiet sensim lenius acre malum.

Produxi caussum, Venia quibus ostia pu'so,

Asperior visus si mihi censor erit?

Quod potui feci, laudem propensa voluntas,

Quando facultatis copia desit, habes.

* {

Sapè parum lepidis etiam Venus addit honorem.
Rem condimentis cum variare iuvat.
Et cum toripedem non aspernat a legatur
Gratia, cur Musas horreat illa meas?

ENCOMIVM CLARISSIMI THEO.
LOGI ET CHRONOLOGI D. ABRAHAMI
BVCHOLCERI.

Musa BVCHOLCERO serui, dignissimus ille est,
Cui tuus aeterna laude parentet amor.
Nectare defunctum lauit sua mater Achillem,
Hectoris obiecit sic Venus ossa Rosis.

ABRAMI verò cineres aspergat & ungat
Gratia rore suo, melle Thalia suo.

Nobilior virtus non est celanda bonorum,
Excitat Exemplo corda supina suo.

Principio Pietas ardens eluxit in illo,
Ad verum toto pectore versa Deum.

Sicut Atlantiades Phæbo sua dona sacrauit,
Omnia sic fas est nostra dicare Deo.

Sic noster totum Christi se vouit honori,
Corde, manu, studijs, ore, vigore, fide.

Gloria solius Christi queratur oportet,
Hac spectata viro, non sua fama fuit.

Ne mihi quis fidum contenderit esse ministrum,
Cui sua, non Domini gloria chara sui est.

Insuper in Sanctos gratissimus ille Magistros,
Ingenium cuculi turpe perosus, erat.

Mulus lacte satur nutricem calce lacescit,
Heu mihi, quot Mulos hac tibi secla fouent!

Pectoris ille etiam flammam frenauit habena
Palladia, sancti Flaminis usus ope.

Pralia Centauris liquit, vepreta Sophistis,
Ocia ducendo rebus amica bonis.

Affectus truculenta Fera est, inimica quieti,
Nec verum offusa nube patere finit.

Sidera per nebulas vero maiora videntur,
Sic mens errori dat nebulosa locum.

Ac velut à patria longè summotus Ulysses,
Laxato Aolio per scelus vitæ, fuit:

10282
K2

*Sic navis Christi, vento disiecta, fatiscit,
Quam vagus affectus, Tiphys ineptus, agit.
Sed tranquilla fouet placidam Moderatio pacem,
Et rem, non umbram, Lucis in arce, vides,
Hac ò si virtus Palinure munus iniret,
Tutior in dubia cymba maneret aqua,
Lapsa, commoti fortuna quietior orbis
Esset, & infelix terga dedisset Eris.
Mentibus in doctis residere Modestia gaudet,
Aruidibus virtus ista repulsa fugit.
Quòd tu, Calliphanes, quòd tu, Suffene, renixti,
Quòd tumor in multis ambitionis inest:
Tanti causa mali Ruditas clamosa putetur,
Heu Ruditas populo semper acerba Dei.
Ergo BVCHOLCERO moderata mentis honorem
Ingenuis Pietas artibus aucta dedit.
Nulla viro Sophia pars insuperata remansit,
Utilis ars anima nulla relicta fuit.
Id quod scripta typis edenda, vel edita, rerum
Utilium cornu diuine plena docent.
Præterea nucleum, non sicca putamina VERBI,
Mandendum gregibus præbuit ille suis.
Temporis imprimis seriem dimensus ad vuguem,
Diuini ingenij dexteritate, fuit.
Dexteritas animi quosuis euoluere nodos,
Flaminis eterni Numine fisa, potest.
Ergo BVCHOLCERI manes celebrare beatos,
Et suauis Charitum spargere rore decet.
Socratis celebri Siren fuit addita tumba:
ABRAMI tumultum Numinis ornat Amor,
Et Grauitas, & mista nouem pia Gratia Musis,
Et Modus, & domina cum Pietate Fides.
Donec erit tempus, donec super auerit orbis,
Ille Deo carus manserit, ille bonis.
Ringere liuor edax, virtus inuicta triumphat:
Astra Præam mentem, membra recepit humus.
Sed, Fama commissa bona pernicipibus alis,
Lamæ æterna viri, docta per ora, volat.*

F I N I S.